

RESET !!

"El passat recent sempre es presenta com
si estigués destruït per catàstrofes "
Theodor W. Adorno

Eva va decidir menjar-se sola la poma i anar-se'n al seu propi paradís, cosa que no va agradar a Déu i aquest va prémer el botó de *reset*: les coses es van tornar més complicades, potser també més divertides. Durant 29 anys Siddhartha Gautama (Buda) va viure com un príncep a Kapilavastu, on el seu pare garantia que se li proporcionés tot el benestar que desitgés, però Siddhartha va considerar que la riquesa material no era l'objectiu final de la vida. En un viatge a la ciutat va veure per primera vegada la malaltia, l'envelliment i la mort, així com l'ascetisme. Profundament impressionat pel patiment humà, el príncep Siddhartha va decidir trobar la manera de superar-lo. A la Bíblia, al Cànon Pali o la mitologia clàssica trobem personatges que decideixen donar un tomb a la seva vida. A vegades però, es produeix un canvi en el món que modifica la vida de les persones que viuen aquell moment: un dels més antics que recordo seria el diluvi universal, que d'una manera o una altra està present en tradicions d'orient i occident. Coneixeu la història: Déu no estava content amb com anaven les coses entre els humans i va optar per un rentat de cara.

A vegades el canvi no és personal sinó col·lectiu, degut a l'aparició d'un nou paradigma religiós, filosòfic, econòmic, tecnològic... que produeix una discontinuïtat que als historiadors els permet fer períodes homogenis, ja sabeu, el renaixement, el barroc, el neolític, la revolució francesa, la revolució industrial, maig del 68, internet, WhatsApp, Facebook.

En el segle XX i en el que portem de XXI hi ha un seguit de moments clau que convé recordar. L'any 1915 es publica *La transformació*, que Franz Kafka havia escrit tres anys abans. En unes poques pàgines Kafka liquida el mite de la família burgesa establert a final del segle XIX i principi del segle XX. Amb *Fountain* (1917) Marcel Duchamp dessacralitza l'art iniciant una autèntica revolució en demostrar que qualsevol objecte mundà podia considerar-se una obra d'art si l'artista ho treia del seu context original. La Segona Guerra Mundial va canviar la concepció que teníem del món i va modificar molts aspectes de la societat, la tristesa gairebé infinita que ens envaeix quan llegim Primo Levi ens obliga a entendre l'art d'una forma diferent a com a fèiem abans, artistes com Zoran Mušič ens donen algunes pistes. Segurament cada obra creada intenta marcar una línia entre el passat i el futur, cada vida viscuda pretén el mateix. Segur que trobeu a faltar fets i moments que han suposat una ruptura i encetat un nou paradigma, potser el descobriment de la penicil·lina o aquell gol del Barça, potser el naixement d'un fill, poder acabar una marató o ser capaços d'entendre la teoria quàntica de camps (proporciona un marc teòric utilitzat àmpliament en física de partícules i en física de la matèria condensada), potser cadascú de nosaltres està a punt per al seu *reset* particular, potser com a societat també. Fritjof Capra ho va analitzar l'any 1982 en el seu assaig *The Turning Point: Science, Society, and the Rising Culture*, tot a punt per l'arribada del *reset*, o potser acostumar-se a viure de forma permanent en crisi.

Màrius Domingo